

[บทความพิเศษ]

บัณฑิต ไกรวิจิตร

อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การแสดงอัตลักษณ์พื้นทางของ กลุ่มข้าวย่ำการละคร ในสังคัมพหุปัตตานี

กลุ่มข้าวย่ำการละคร จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้เดินรณรงค์ในหมู่บ้านเพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็กและผู้ปกครองให้มาชมการแสดง ผู้เขียนได้เข้าร่วมในเหตุการณ์นี้ด้วยและรู้สึกตื่นเต้นและประทับใจ

บทความนี้ย่อมาจากรายงานประเมินกิจกรรมของกลุ่มข้าวย่ำการละคร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้รับการอุดหนุนทุนจาก โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ “ละครสำหรับเยาวชน” โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับ ศูนย์ศิลปะการละครเพื่อการพัฒนา สถาบันคลังสมองของชาติ

กลุ่มข้าวย่ำการละครเดินทางเข้าหมู่บ้านปะการอและหมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล จังหวัดปัตตานี ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อคณะละครเดินทางถึง ชุมชนก็แยกย้ายกันไปเป็นกลุ่มย่อยๆ แต่งชุดตามบทที่ตนเองได้รับ เดินเข้าไปในตรอกซอยชักชวนเด็กให้มาชมละคร ขบวนของนักศึกษาจึงเต็มไปด้วยสีสดใสและหลากหลาย เมื่อเด็กๆ พบกับนักแสดงพวกเขาก็เกิดความประหลาดใจ ชมชอบ และคาดหวังความสนุกที่น่าจะได้รับจากผู้แสดง เด็กหลายคนได้เข้ามาจูงมือพาตัวแสดงให้ไปชวนเพื่อนๆ ของพวกเขาตามบ้านซึ่งต้องเดินลัดเลาะเข้าไปตามชุมชนแออัดต่างๆ เดินเกาะกลุ่มกันไปทีละบ้าน มีเด็กๆ เข้ามาสมทบจนกลุ่มใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ห้อมล้อมนักแสดงจนดูเหมือนขบวนแห่แหน เมื่อเดินกลับมายังเวทีแสดงก็พบเด็ก

จำนวนมากมารออยู่แล้ว เด็กบางคนไม่สามารถเดินตามขบวนแห่แห่นักแสดงได้ทันทีเดินตามไปสมทบจนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนลานปูนซีเมนต์กลายเป็นเวที และการแสดงก็เริ่มขึ้น

บทละคร

เรื่องที่ใช้ในการแสดงเป็นบทละครที่นักศึกษาเขียนขึ้นมาเอง มีการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์และนำข้อมูลมาประกอบการเขียน บทจึงเป็นผลจากจินตนาการของกลุ่ม เพื่อนำเสนอสู่เด็กในชุมชนตัวละครที่เลือก มาจากการคาดหมายว่าเด็กจะให้การต้อนรับ เช่น เจ้าหญิง เจ้าชาย นกแห่งเสรีภาพ ตัวตลก ต้นไม้ และผู้ร้าย โครงเรื่องมาจากความขัดแย้งคือมีผู้ที่พยายามแย่งนกแห่งเสรีภาพ มีเจ้าชายต่อสู้เพื่อป้องกันโดยมีเจ้าหญิงเป็นผู้ช่วย นักศึกษาหญิงแสดงเป็นนก เจ้าชายจะต้องต่อสู้โดยการประลอง ฝีมือกับคนไม่ดี ผลในที่สุดนกแห่งเสรีภาพก็เสียชีวิตลงจากการแย่งระหว่างคนดีกับคนไม่ดี นำมาสู่การตั้งคำถามในละครว่า การต่อสู้เพื่อความดีทำไมถึงไม่มีความสงบสุขเกิดขึ้น ทำไมไม่มีแต่ความสูญเสีย ส่วนคนไม่ดีที่คิดจะแย่งนกแห่งเสรีภาพทำไมจึงไม่เข้าใจว่านกเสรีภาพ คือตัวแทนของความสงบสุข ไม่สามารถสร้างความสงบสุขได้จากการทำสงครามแย่งชิงนกเสรีภาพ การแย่งชิงนกเสรีภาพอาจจะเป็นการทำลายเสรีภาพก็เป็นได้ ดังนั้นการมีเสรีภาพก็คือการสร้างเสรีภาพและมีความสุขกับเสรีภาพนั่นเอง

หลังการแสดงที่ทีมงานข่าวรายการละครได้สำรวจคะแนนจากเด็กๆ ว่าเด็กชอบตัวละครใดมากที่สุด ผลการสำรวจเด็กชอบนกแห่งเสรีภาพ เจ้าหญิงและเจ้าชายตามลำดับ ส่วนตัวร้ายเด็กไม่ชอบแสดงให้เห็นว่าเด็กชอบสันติภาพ ความดี และไม่ชอบสิ่งไม่ดี ความเกร และตัวแทนของการใช้ความรุนแรงเพื่อความไม่ดี

ความหมายของการแสดงละคร : การเสริมกำลังให้แก่นิติภาพ

การแสดงละคร คือการนำความหวังและความตั้งใจของนักศึกษาที่ต้องการต่อต้านเหตุการณ์ความรุนแรงโดยวิธีที่อ่อนโยน แต่ทรงพลังในการแทรกซึมเข้าสู่ความรู้สึกลึกๆ ของเด็กที่กำลังเติบโตกับสังคมความรุนแรงรายวัน ละครมีลักษณะแฝงการสื่อความหมาย ละครคือการใส่รหัสความหมายที่เด็กสามารถสัมผัส เข้าถึง และสามารถถอดรหัสได้ง่าย ละครยังเตือนผู้ใหญ่ด้วยว่าในสังคมแห่งความขัดแย้งรุนแรงรายวันยังมีเด็กอยู่ด้วย เด็กมีจินตนาการ มีความหวังที่แตกต่างจากโลกจินตนาการของผู้ใหญ่ ดังนั้นการเล่นละครของนักศึกษาจากกลุ่มข่าวว่าการละครในพื้นที่ไม่สงบและขัดแย้ง จึงถือเป็นการทำให้สนามหรือสังเวียนของการประกาศความรุนแรงกลายเป็นโอกาสสำหรับการแสดงสุนทรพจน์แห่งสันติภาพ สร้างความหวังสำหรับความสงบสุข และสันติที่จะต้องเกิดขึ้นในสังคมโดยเร็ววัน และที่สำคัญโดยวิธีการอันสันติ เพื่อให้สันติภาพภายในจิตใจเข้มแข็งขึ้น

ผู้เขียนเห็นความชาญฉลาดในการนำเสนอแก่นของเรื่อง “ละครที่มุ่งสะท้อนปัญหาความขัดแย้งกันเองภายใน” (paradox) จากการตั้งคำถามว่าการสร้างสันติภาพโดยวิธีการที่ไม่สันติภาพสามารถก่อเกิดสันติภาพได้จริงหรือ ? การป้องกันโดยใช้กำลังรุนแรงเพื่อรักษาสันติภาพจากการถูกรุกรานสามารถรักษาสันติภาพได้จริงหรือ ? เพราะความเป็นศัตรูของทั้งสองฝ่ายนั้นก็มาจากการอ้างความเป็นผู้รักษาความสงบ (peacemaker) สันติภาพมีทางเลือกอื่นหรือไม่ในการสร้างสันติภาพที่ทำให้เสริมกำลังให้สันติภาพเข้มแข็งขึ้น สิ่งนี้คือคำถามต่อผู้ใหญ่ ที่ต้องช่วยหาคำตอบ

**การสร้างพื้นที่สำหรับอัตลักษณ์ที่ไม่มีทางออก :
“อัตลักษณ์พันทาง”**

รูปแบบและการแสดงละครของขำย้าการละคร มีสิ่งที่น่าสนใจไม่น้อย ผู้เขียนพบความแตกต่าง หลากหลายของผู้แสดง ตัวละคร เนื้อเรื่องที่นำมา ผสมปนเปกันระหว่างตะวันตกและตะวันออก การ เชื่อมโยงโดยนัยต่อเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ในปัจจุบัน นามสถานที่ท้องถิ่น เช่น ตัวละครมีทั้งเจ้าหญิงและเจ้าชาย คล้ายๆ ตำนาน หรือนิทานก่อนนอนสำหรับเด็กในประเทศตะวันตก การแต่งกายเน้นสีสันเหมือนโลกการ์ตูนญี่ปุ่นและ การ์ตูนตะวันตก ส่วนใบหน้าของผู้เล่นเป็นตัวละคร นั้นก็สุดแสนจะคุ้นเคย เนื่องจากเป็นบุคลิกของคน ท้องถิ่น เช่น คนไทยภาคใต้และมลายู มีการใช้ภาษา ไทยเสริมด้วยภาษามลายู เป็นต้น เนื้อหาละคร ฉาก การดำเนินเรื่อง เทคนิคการแสดง การเดินรำแบบ สมัยนิยมและได้นำการเดินรำแบบสมัยใหม่ ซึ่งเด็ก น่าจะได้รับชมผ่านโทรทัศน์มาก่อนมาผสมผสานให้

อยู่ร่วมกันในพื้นที่การแสดง นอกนั้นยังปนเปื้อนไม่สามารถจำแนกเอกลักษณ์ออกมาได้ ผู้เขียนต้องการ เสนอว่าการแสดงละครของกลุ่มชาวยาก การละครคือ การแสดงออกจากความแตกต่างหลากหลายของอัตลักษณ์ สถานที่/เวลา ที่แตกต่างกัน

เรื่องนี้ดูเหมือนว่าเป็นเรื่องแปลกประหลาดแต่ในความเป็นจริงแล้วไม่ใช่เรื่องที่ต้องประหลาดใจ เพราะระหว่างชมละครนั้นผู้ชมจะเกิดความเพลิดเพลินมากกว่ารู้สึกแปลก ผู้เขียนบทอาจจะตั้งใจแสดงข้อสังเกตให้เห็นแค่นั้น เพราะผู้ชมละครและผู้อ่านอาจจะไม่สะดุดใจก็เป็นได้ว่าเรื่องนี้ในความเป็นจริงไม่ใช่เรื่องธรรมดา ดังนั้นเราควรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมการผสมผสานปนเปื้อนแบบนี้ซึ่งในทางวิชาการวัฒนธรรมศึกษาเรียกว่า วัฒนธรรมลูกผสม (hybrid) หรือวัฒนธรรมพันทางที่เกิดขึ้นจาก การผสมผสานใหม่ขึ้นมา

วัฒนธรรมพันทางคือ เรื่องปกติวิสัยที่มีอยู่ในวิถีชีวิตประจำวัน (everyday life) วัฒนธรรมพันทางคือ วัฒนธรรมมวลชน (mass culture) ของคนธรรมดาสามัญที่สร้างเสร็จแล้วก็ทิ้งเลย และหลังจากนั้นก็สร้างสิ่งใหม่ โดยรวบรวมและผสมจากสิ่งใกล้อีกครั้ง วัฒนธรรมพันทางจึงไม่ได้มาจากแบบฉบับ

อันเป็นต้นตำรับ ดังนั้นการเกิดขึ้นมาของศิลปะพันทางคือการสร้างจากการละทิ้งแบบฉบับ เพราะการสร้างงานประเภทนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความเป็นสิ่งแท้สิ่งเดียว ไม่ได้สนใจแก่นแท้ อัตลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมพันทางมาจากการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในท้องถิ่นและโลกกว้างระหว่างเวลาอดีต ปัจจุบัน และอนาคต อัตลักษณ์ คือสิ่งที่ถูกแสดงออกมาจากความคาดหวังว่าจะจะไปให้ถึงแต่แสดงออกมาได้แค่นั้นและถูกผู้อื่นเข้าถึงโดยตีความได้แค่นั้นในระดับหนึ่งและนำมาสู่การสื่อสารระหว่างผู้แสดงและผู้ชม บนเวทีหนึ่งสถานการณ์หนึ่ง ร่วมเวลาและต่างเวลากันออกไปอย่างหลากหลาย อัตลักษณ์คือการยืดหยุ่นต่อรองและต่อต้านยืนยันในแต่ละสถานการณ์

กรณีของชาวยากการละครคืออัตลักษณ์พันทางตัวอย่างเช่น ตัวละครหญิงคนหนึ่งเธอมีชาติพันธุ์มลายู สัญชาติไทย เธอยืนยันตัวเองในความต้องการเป็นผู้แสดงด้วยการเลือกที่จะไม่สวมผ้าคลุมผมหรือฮิญาบ และไว้ผมสั้นแตกต่างจากผู้หญิงมลายูมุสลิมโดยทั่วไป นอกจากนั้นการแสดงละครซึ่งอาจจะถูกมองว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสมตามความเชื่อทางศาสนาแต่เธอก็ไม่ได้ยืนยันอย่างแข็งกร้าว หากเป็นการต่อรองเสียมากกว่า เธอเป็นนักแสดงเดี่ยว ไม่ใช่การแสดงกลุ่ม นักศึกษาหญิงแสดงเป็นโฆษกผู้ประกาศและสรุปเรื่อง มีบุคลิกที่พิถีพิถันไม่สมประกอบเหมือนกับคนเป็นโรคโพลิโอเรียกเสียงหัวเราะจากเด็กเหมือนกับการอธิบายว่าเธอไม่สมบูรณ์ เช่นคนมลายูมุสลิมอื่นๆ ดูเหมือนว่าภาษามลายูของเธอเท่านั้นที่แสดงอัตลักษณ์ในความเป็นมลายูมุสลิม ภาพตัวแทนอัตลักษณ์พันทางของเธอแสดงออกผ่านการแสดงละคร เวทีละครจึงเป็นแหล่งหนึ่งของคนรุ่นใหม่ที่สร้างตัวตนของตนเอง โดยการ

แสดงอัตลักษณ์พันทาง ทำให้อัตลักษณ์ของเขามีความเป็นไปได้

การผสมและสร้างใหม่แบบพันทางจนกลายเป็นอัตลักษณ์พันทาง เป็นผลสะท้อนของปัญหาความไม่สอดคล้องหรือไปกันไม่ได้ที่จะแสดงภาพตัวแทนของอัตลักษณ์ในเชิงหยุดนิ่งในโลกชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในความเป็นจริงแล้วอัตลักษณ์พันทางเกิดขึ้นมาด้วยการถูกตัดทิ้งจากแหล่งกำเนิดหรือจุดอ้างอิงกลับไปถึงแหล่งอัตลักษณ์ พวกเขาไม่สามารถเป็นไปตามสิ่งที่มีอิทธิพลต่อตัวตนเดิมของตนเองได้ กล่าวคือเมื่อเกิดอัตลักษณ์พันทางเขาก็กลายเป็นอื่นอย่างสมบูรณ์แล้ว ไม่สามารถเป็นของแท้ดั้งเดิมได้อีกต่อไป

ดังนั้นอัตลักษณ์พันทางจึงมีพื้นที่การแสดงออก และพื้นที่ที่อยู่ในความคิดหรือจินตนาการที่แยกออกจากอัตลักษณ์ที่จำกัดความแท้ดั้งเดิม ตรรกะระหว่าง*การเป็นของแท้กับความเป็นอื่น*นั่นเองที่ไม่อาจจะบ่งได้ว่าอะไรเป็นอะไร หากจะบอกว่าเธอเป็นคนอื่นก็ไม่เชิง เพราะส่วนหนึ่งของเธอยังผูกพันกับอัตลักษณ์เดิม เช่น ภาษา หน้าตา บุคลิก อันเป็นสิ่งที่แสดงออกภายนอก และสิ่งที่อยู่ในความคิดเธอก็ถูกปลุกฝังมาจากที่นี่เอง ไม่ได้เกิดจากที่อื่นแล้วเดินทางมาจำลองตัวเองในที่นี้ แต่ถ้าจะบอกว่าเธอคือ *คนใน*อย่างสมบูรณ์ก็ยากที่จะนิยามเช่นนั้น เพราะเธอได้ผสมผสานกับสิ่งอื่นมากมาย จนดูเหมือนว่ามีระยะห่างจนแบ่งแยกออกมาได้อย่างชัดเจน ดังนั้นรอยแยกระหว่างความแท้กับความเป็นอื่นนี้เอง จึงเหมือนเป็นพื้นที่พิเศษชายแดน ที่เธอสามารถแสดงตนเองออกมาได้

แต่ในที่สุดแล้วการดำรงอยู่ของอัตลักษณ์พันทางคือ การอยู่อย่าง “เป็นอื่น” ดังที่อธิบายไปแล้วว่าเกิดบนพื้นที่พิเศษและช่วงเวลาพิเศษ การเกิดอัตลักษณ์พันทางคือ การเฉลิมฉลองการเกิดขึ้นใหม่ พร้อมทั้งเป็นการประกาศอัตลักษณ์พันทาง

สถานที่ของการแสดงละครคือพื้นที่สำหรับการรวบรวมอัตลักษณ์ที่มีอย่างกระจัดกระจายให้เข้ามาแสดงออก ร่วมกัน ทำให้อัตลักษณ์ที่คาดหมายว่าจะแสดงได้แสดงตัวเองออกมาสู่สาธารณะ ดังนั้นชีวิตของอัตลักษณ์พันทางที่แสดงออกมาให้เห็นเด่นชัดอาจเป็นช่วงเวลาสั้นๆ การแสดงละครเหมือนกับการเขียนตัวตนใหม่อีกครั้งเหมือนกับการเขียนซ้ำแล้วซ้ำอีก สำหรับการแสดงในครั้งต่อไป เมื่ออยู่นอกเวลาการแสดง ผู้แสดงก็กลับมาสู่สภาวะปกติเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น รวมถึงผู้แสดงอัตลักษณ์พันทางเองก็อาจจะไม่ได้สนใจความเปลี่ยนแปลงด้วย

ข้อสังเกตก็คือ ในโลกของความจริง จินตนาการที่ต้องการพิทักษ์ความแท้ หรือโลกที่ละทิ้งทุกสิ่งไปสู่อื่น ทั้งสองโลกสุดขั้วนี้ไม่เคยมีอยู่จริง เป็นเพียงความตั้งใจหรือเป็นความพยายามของบุคคล สิ่งที่เป็นได้คือ ผลอันมาจากความตั้งใจที่แสดงตัวเองออกมาแบบสุมไม่เข้ากัน ในแต่ละครั้งก็แสดงความหลากหลายอยู่บนพื้นฐานของสัญลักษณ์ และยืนยันบนพื้นที่แห่งภาพแสดงแทนสิ่งที่เป็นอยู่จริง ที่มีการกลายหรือเปลี่ยนสภาพไปแล้ว ดังนั้นโลกทางวัฒนธรรมของมนุษย์จึงเป็นโลกผสมพันทาง การได้เห็นวัฒนธรรมพันทางปรากฏตัวในสนามการละคร จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ชมสามารถเปิดรับมันไว้ได้ ให้ความพันทาง (hybridity) ปรากฏอยู่ จึงเท่ากับแสดงออกถึงการยอมรับความจริงนอกโลกจินตนาการว่า มีวัฒนธรรมพันทางอยู่ในท้องถื่น แสดงให้เห็นว่า สังคมที่นักศึกษาเข้าไปแสดงละครคือ สังคมที่ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (multicultura) ยอมรับแหล่งที่มาทางวัฒนธรรมอันแตกต่างกัน (heterogeneity)

เวทีการแสดงละครคือพื้นที่ของการสร้างบัญชีอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

การแสดงละครโดยการนำรายละเอียดที่แตกต่างกัน

หลากหลายของอัตลักษณ์มาแสดงก็เป็นการทำ บัญชีอัตลักษณ์ ขณะที่การเรียนรู้ครุ่นคิดเกี่ยวกับ ตัวเอง และการแสดงอัตลักษณ์ก็ได้ทำให้มันเกิดขึ้น จริงขณะแสดง ในขณะนั้นเองได้ส่งอัตลักษณ์สู่ สายตาและเกิดการเรียนรู้จากผู้ชม ผู้แสดงก็เหมือนกับ ผู้บุกเบิกสิ่งใหม่ที่ประกอบมันขึ้นมาจากแหล่งที่ กระจัดกระจายให้มันเรียงตัวเองใหม่ต่อหน้าผู้ชม โดยผ่านการควบคุมเป็นอย่างดีด้วยบทละคร เช่น ในกรณีของกลุ่มข่าวการละครพวกเขาตั้งใจให้มัน สื่อถึงสันติภาพและความสงบสุข การรับรู้ความหมาย โดยนัยผ่านการเสพของผู้ชม และจัดทำบัญชีสิ่งที่ คาดหมายว่าจะแสดงเป็นตัวเองและกลุ่มออกมาให้ อยู่ในใจของผู้ชม ซึ่งในที่สุดอัตลักษณ์อื่นๆ อาจจะไม่ใช้สิ่งที่แสดงหลักๆ เพราะประกอบขึ้นมาในลักษณะ สัมพันธบท (intertext) เพื่อส่งความนิยมไปสู่ “สันติภาพ” แต่ก็มิอาจปฏิเสธการแสดงสัญลักษณ์ อื่นๆ ที่รับเข้ามาไว้ในใจของตนเองด้วย

ความเป็นพันธมิตรทางวัฒนธรรมและสังคมพหุ ภาษา

การแสดงละครของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งมีนักศึกษา ท้องถิ่นสามารถพูดภาษาท้องถิ่นสื่อความหมายได้ เป็นอย่างดี สิ่งนี้ถือว่าเป็นจุดแข็ง ผู้เขียนพบว่าเด็ก จำนวนมากที่ได้รับการศึกษาจะมีความรู้ภาษา ไทยมากกว่าภาษาเดิมคือ มลายู และได้พบอีกว่า ชาวบ้าน ในชุมชนมีการใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษา มลายูเพราะมีคนต่างถิ่น เช่น อีสานและเหนืออยู่ ร่วมกัน เด็กๆ มีความสัมพันธ์ต่อกัน เป็นเพื่อนเล่น กันพบว่าเด็กอีสานสามารถพูดภาษามลายูกับเด็ก มลายูมุสลิมได้ ผู้เขียนจึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก

ในส่วนของการเตรียมพร้อมของกลุ่มข่าวการ ละครนั้นพวกเขาได้เขียนบทที่มีการใช้ภาษาไทย เป็นหลักและมีการเสริมโดยการเล่าเรื่องย่อกับ

สรุปเรื่องเป็นภาษามลายูสลับกับการแสดง แต่ อย่างไรก็ตามผลตอบรับจากกลุ่มเด็กมลายูมุสลิม ทำให้กลุ่มละครคิดว่าควรมีการปรับปรุงโดยการใช้ ภาษามลายูให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้เล่นละคร ส่วนใหญ่ไม่ใช่คนมลายูจึงอาจจะประสบกับความ ยุ่งยากในการใช้ภาษาที่เป็นได้ การปรับภาษาในบท ละครอาจจะพบกับปัญหาใหม่ เช่น ปัญหาการ ตัดสรรนักแสดง กล่าวคือ คุณสมบัตินักแสดงละคร อาจจะถูกจำกัดไว้สำหรับผู้พูดภาษาท้องถิ่นได้เท่านั้น สิ่งนี้ทำทนายคณะละครเป็นอย่างมากยิ่งจะข้ามข้อ จำกัดด้านภาษาได้อย่างไร ต่อไปเราอาจจะได้เห็น การแสดงที่เน้นการแสดงออกด้านร่างกาย หรือ แสดงกิจกรรม มากกว่าภาษา แต่สามารถสื่อ ความหมายและสร้างความบันเทิงได้เป็นอย่างดี หนทางเช่นนี้อาจจะลดข้อจำกัดได้มากขึ้น (๘)

บรรณานุกรม

- Brah, Avtar, and Annie E. Coombes. "Introduction : The Conundrum of 'Mixing'." In **Hybridity and Its Discontents : Politics, Science, Culture**, edited by Avtar Brah and Annie E. Coombes. London and New York : Routledge, 2000.
- Derrida, Jacques, and John D Caputo. **Deconstruction in a Nutshell : A Conversation with Jacques Derrida**. New-York: Fordham University Press, 1997.
- Hall, Stuart. "Old and New Identities, Old and New Ethnicities." In **Culture, Globalization and the World-System**, edited by Anthony D. King. USA : University of Minnesota Press, 1997.

Kapchan, Deborah A. "Hybrid Genres, Performed Subjectivities: The Revoicing of Public Oratory in the Moroccan Marketplace." In **Performing Hybridity**, edited by May Joseph and Jennifer Natalya Fink. USA : University of Minnesota Press, 1999.

Macmillan, Michael. "What Happened to You Today That Reminded You That You Are a Black Man?' the Process of Exploring Black Masculinities in Performance, Great Britain." In **Theatre and Empowerment : Community Drama on the World Stage**, edited by Richard Boon and Jane Plastow. New York : Cambridge University Press, 2004.

■ **นศ.มอ.ตานีผ่านตัวแทนภาคใต้
ชิงรางวัลสุนทรพจน์สมาคมจุฬาฯ**

นายยุทธนา กาเต็ม นักศึกษาคณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชั้นปีที่สี่คว้ารางวัลชนะเลิศการกล่าวสุนทรพจน์เฉลิมพระเกียรติรอบคัดเลือกในระดับอุดมศึกษาภาคใต้จากสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นเจ้าภาพการประกวดสุนทรพจน์อุดมศึกษาครั้งที่ 10 ประจำปี 2552 ในหัวข้อ "คุณธรรมธำรงรักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์" ณ หอประชุมใหญ่อาคารไทรบุรี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อกลางเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา

โดยนายยุทธนาได้รับรางวัลเป็นประกาศนียบัตรพร้อมทุนการศึกษา 6,000 บาท พร้อมกับผู้ได้รับการคัดเลือกในระดับภาคใต้อีก 3 คน ก่อนจะเข้าแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ เพื่อชิงทุนการศึกษา 50,000 บาท ในต้นเดือนพฤศจิกายน ศกนี้ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย